

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
ÚVOD - PRÁVNÍ ÚPRAVA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	5
1. ÚČETNICTVÍ PRO PODNIKATELE	6
2. ÚČTOVÁ OSNOVA PRO PODNIKATELE	7
2.1 KONSTRUKCE ÚČTOVÉ OSNOVY	7
2.2 NÁPLŇ JEDNOTLIVÝCH ÚČTOVÝCH TŘÍD	9
2.3 HLEDISKA PRO VYTVÁŘENÍ ANALYTICKÉ EVIDENCE	14
2.4 ZÁKLADNÍ VZTAHY MEZI ÚČTOVÝMI TŘÍDAMI	15
2.5 UZÁVĚRKA ÚČTŮ K 31.12.	16
2.6 OTEVÍRÁNÍ ÚČTŮ K 1.1.	17
3. ZÁSoby.....	18
3.1 CHARAKTERISTIKA ZÁSOb.....	18
3.2 OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb.....	19
3.3 ZPŮSOBY ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb (VARIANTA A a B).....	20
3.3.1 Účtování o nakoupených zásobách - Varianta A.....	21
3.3.1.1 Aktivace vnitropodnikové přepravy spojené s nákupem zásob.....	21
3.3.2 Účtování o nakoupených zásobách - Varianta B.....	22
3.4 ANALYTICKÉ ČLENĚNÍ POŘIZOVACÍ CENY ZÁSOb	22
3.4.1 Účtování při analytickém členění pořizovací ceny zásob na cenu pořízení a náklady související s pořízením.....	25
3.5 ANALYTICKÉ ČLENĚNÍ POŘIZOVACÍ CENY ZÁSOb NA PRODEJNÍ CENU A ODCHYLKU OD SKUTEČNÉ CENY POŘÍZENÍ (ZBOŽÍ V PRODEJNÁCH)	27
3.6 ZBOŽÍ NA SKLADĚ A V PRODEJNÁCH.....	29
3.7 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	31
3.7.1 Zúčtování daňové povinnosti z titulu DPH.....	36
3.7.2 Nadměrný odpočet z titulu zúčtování DPH.....	37
3.7.3 Pořízení zásob nákupem od zahraničního dodavatele.....	37
3.7.4 Bezplatné předání zásob	38
3.8. ÚČTOVÁNÍ O ZÁSObÁCH (VARIANTA A).....	38
3.8.1 Přírůstky a úbytky nakupovaných zásob na skladě.....	38
3.8.2 Potraviný v závodních jídelnách.....	41
3.8.3 Účtování o potravinách v závodních jídelnách.....	42
3.8.4 Účtování o nákupu stravenek v závodní jídelně jiného subjektu.....	43
3.8.5 Nákup a prodej restauračních poukázek.....	44
3.8.6 Materiál (zboží) na cestě a nevyfakturované dodávky.....	45
3.8.7 Účtování o materiálu (zboží) na cestě	45
3.8.8 Účtování o nevyfakturovaných dodávkách	46
3.9 ZÁSObY VLASTNÍ VÝROBY	46
3.9.1 Mladá chovná zvířata a zvířata ve výkrmu.....	47
3.9.2 Oceňování úbytků zvířat, mladých chovných zvířat a zvířat ve výkrmu.....	49
3.9.3 Účtování o nedokončené výrobě, výrobcích a zvířatech.....	49
3.9.3.1 Nedokončená výroba	50
3.9.3.2 Výrobky	54
3.9.4 Účtování o realizaci výrobků vlastní výroby.....	55
3.9.5 Účtování o nákupu a prodeji zvířat ve výkrmu.....	56

3.10 OPRAVNÉ POLOŽKY K ZÁSOBÁM	57
3.10.1 Účtování o opravných položkách k zásobám	57
3.11 ÚČTOVÁNÍ O ZÁSOBÁCH (VARIANTA B)	58
3.11.1 Nakoupené zásoby	58
3.11.2 Nevyfakturované dodávky	59
3.11.3 Materiál na cestě	59
3.11.4 Účtování zásob vlastní výroby - Varianta B	60
4. INVESTIČNÍ MAJETEK.....	61
4.1 VYMEZENÍ INVESTIČNÍHO MAJETKU	61
4.1.1 Hmotný investiční majetek	61
4.1.2 Nehmotný investiční majetek	64
4.1.3 Finanční investice	65
4.2 OCEŇOVÁNÍ INVESTIČNÍHO MAJETKU	66
4.3 ODPISOVÁNÍ INVESTIČNÍHO MAJETKU	67
4.3.1 Daňové odpisy	69
4.3.2 Rovnoměrné odpisování investičního majetku	70
4.3.3 Zrychlené odpisování investičního majetku	72
4.3.4 Účetní odpisy	74
4.4 ÚČTOVÁNÍ O INVESTIČNÍM MAJETKU	76
4.4.1 Pořízení investičního majetku	76
4.4.2 Poskytnuté zálohy na investiční majetek	77
4.4.3 Investice pořízené ve vlastní režii	78
4.4.4 Účtování o odpisování investičního majetku	80
4.4.5 Vyřazení investičního majetku z používání	80
4.5 ZVÍŘATA ZÁKLADNÍHO STÁDA A TAŽNÁ ZVÍŘATA	83
4.5.1 Ocenění zvířat základního stáda a tažných zvířat	83
4.5.2 Odpisování zvířat základního stáda a tažných zvířat	84
4.5.3 Účtování o zvířatech základního stáda a tažných zvířatech	87
4.5.4 Pořízení zvířat základního stáda a tažných zvířat	87
a) Pořízení základního stáda a tažných zvířat nákupem	87
b) Pořízení základního stáda a tažných zvířat vlastním odchovem	88
4.5.5 Vyřazení zvířat základního stáda a tažných zvířat	89
4.5.6 Zpětný převod zvířat ze základního stáda do výkrmu	90
5. FINANČNÍ INVESTICE.....	91
5.1 VYMEZENÍ POJMU FINANČNÍ INVESTICE	92
5.2 OCEŇOVÁNÍ FINANČNÍCH INVESTIC	93
5.3 ÚČTOVÁNÍ O FINANČNÍCH INVESTICÍCH	94
5.3.1 Nákup finančních investic	95
5.3.2 Prodej cenných papírů	95
5.3.3 Pronájem investičního majetku (nemovitě i movité předměty využívané nájemcem jako jeden celek)	96
5.4 PRONÁJEM INVESTIČNÍHO MAJETKU	98
5.5 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ PRONAJATÉHO MAJETKU	99
5.6 LEASING	102
5.6.1 Obecná charakteristika leasingu	102
5.6.2 Právní předpisy a leasing	103
5.6.3 Odpisování při leasingu	104
5.6.4 Zahrnování nájemného do daňového základu nájemce pro účely daně z příjmů	106
5.6.5 Účtování o finančním leasingu - obecně	106
5.6.6 Požadavky účetnictví při zachycování případů o finančním leasingu	107
5.6.7 Záloha na budoucí leasingové splátky a počáteční mimořádná (navýšená) splátka	108
5.6.8 Časové rozlišování nerovnoměrných plateb nájemného	115

5.6.9	Technické zhodnocení najatého majetku	116
5.6.10	Zahraniční leasing	117
5.6.11	Zdaňování nájemného zahraničního pronajímateli	118
5.6.12	Řádné ukončení leasingu	118
5.6.12.1	Koupě najaté věci po ukončení nájemní doby za cenu, která je 40 000,-Kč a menší. .	119
5.6.12.2	Koupě najaté věci po ukončení nájemní smlouvy za cenu, která je větší než 40.tis.Kč.	120
5.6.13	Mimořádné ukončení leasingu	121
5.6.14	Leasing nemovitostí	122
6.	KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	123
6.1	CHARAKTERISTIKA A KLASIFIKACE FINANČNÍHO MAJETKU	123
6.2	OCEŇOVÁNÍ KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU	123
6.3	ÚČTOVÁNÍ O KRÁTKODOBÉM FINANČNÍM MAJETKU	124
6.4	KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	127
6.4.1	Prodej krátkodobého finančního majetku.....	128
6.4.2	Vykoupení vlastních akcií z oběhu.....	129
6.5	OPRAVNÉ POLOŽKY KE KRÁTKODOBÉMU FINANČNÍMU MAJETKU	129
7.	KRÁTKODOBÉ A DLOUHODOBÉ FINANČNÍ ZDROJE.....	132
7.1	CHARAKTERISTIKA KRÁTKODOBÝCH A DLOUHODOBÝCH FINANČNÍCH ZDROJŮ.....	132
7.1.1	Kontokorentní úvěr	133
7.1.2	Směnečný úvěr.....	133
7.1.3	Úvěr hypoteční (hypotekární)	133
7.1.4	Dluhopisy víceleté.....	134
7.2	OCEŇOVÁNÍ KRÁTKODOBÝCH A DLOUHODOBÝCH FINANČNÍCH ZDROJŮ.....	135
7.3	ÚČTOVÁNÍ O KRÁTKODOBÝCH BANKOVNÍCH ÚVĚRECH A FINANČNÍCH VÝPOMOCÍCH.....	135
7.4	ÚČTOVÁNÍ O DLOUHODOBÝCH ÚVĚRECH A ÚVĚROVÝCH CENNÝCH PAPIRECH	139
7.4.1	Hypotéka na budovy.....	140
8.	ZÚČTOVACÍ VZTAHY.....	143
8.1	CHARAKTERISTIKA ZÚČTOVACÍCH VZTAHŮ	143
8.2	OCEŇOVÁNÍ ZÚČTOVACÍCH VZTAHŮ	144
8.3	ÚČTOVÁNÍ O VZTAZÍCH PODNIKU K OKOLÍ.....	144
8.3.1	Zúčtovací vztahy z obchodního styku.....	144
8.3.2	Účtování o pohledávkách a závazcích - souhrnný přehled.....	145
8.3.2.1	Faktury vystavené odběratelům	145
8.3.2.2	Faktury přijaté od dodavatelů	146
8.3.2.3	Zálohová faktura - odběratelé.....	147
8.3.2.4	Zálohová faktura - dodavatelé	147
8.3.2.5	Dobropis na vydanou fakturu - odběratelé	148
8.3.2.6	Dobropis na přijatou fakturu - dodavatelé.....	148
8.3.2.7	A-konto platby (platby předem)	149
8.3.2.8	Kompenzace pohledávek a závazků	149
8.3.3	Vydané faktury	150
8.3.4	Přijaté faktury.....	151
8.4	ODPIS POHLEDÁVEK	152
8.4.1	Jednorázový odpis pohledávek	152
8.4.2	Postupný odpis pohledávek.....	154
8.5	ZAJIŠTĚNÍ ZÁVAZKOVÝCH VZTAHŮ.....	160
8.5.1	Smluvní pokuta a úrok z prodlení	160
8.5.2	Účtování o smluvních pokutách a úrocích z prodlení.....	162
8.6	SMĚNKY	163
8.6.1	Účtování o směnkách.....	166
8.6.1.1	Směnky k inkasu.....	166

8.6.1.2 Směnky k úhradě	168
8.6.1.3 Dlouhodobé směnky k úhradě	170
8.7. ZÚČTOVACÍ VZTAHY Z OBCHODNÍHO STYKU VŮČI ZAHRANIČÍ	170
8.8. KURZOVÉ ROZDÍLY K POHLEDÁVKÁM A ZÁVAZKŮM	171
8.8.1 Účtování o kurzových rozdílech k závazkům	172
8.8.2 Účtování o kurzových rozdílech k pohledávkám	173
8.9. ZÚČTOVÁNÍ SE ZAMĚŠTNANCI A INSTITUCEMI	174
8.9.1 Sociální zabezpečení zaměstnanců	176
8.9.1.1 Dávky nemocenského zabezpečení	177
8.9.2 Zúčtování příspěvků a dávek soc. zabezpečení zaměstnanců na analytických účtech	177
8.9.3 Zálohy poskytnuté zaměstnanci na služební cestu	181
8.10. ZÚČTOVACÍ VZTAHY SE STÁTNÍM ROZPOČTEM	182
8.10.1 Účtování o přímých daních	182
8.10.2 Souhrnné účtování o dani z přidané hodnoty	183
8.11. ZÚČTOVACÍ VZTAHY KE SPOLEČNÍKŮM A SDRUŽENÍM	184
8.11.1 Účtování pohledávek za společníky	186
8.11.2 Účtování závazků ke společníkům	186
8.12. JINÉ ZÚČTOVACÍ VZTAHY	187
8.12.1 Účtování o odloženém daňovém závazku	188
8.12.2 Dlouhodobé závazky	189
9. NÁKLADY A VÝNOSY	190
9.1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA NÁKLADŮ A VÝNOSŮ	190
9.2. VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRO ÚČTOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ	191
9.3. CHARAKTERISTIKA NÁKLADŮ	192
9.3.1 Provozní náklady	192
9.3.2 Finanční náklady	194
9.3.3 Mimořádné náklady	195
9.4. CHARAKTERISTIKA VÝNOSŮ	198
9.4.1 Provozní výnosy	198
9.4.2 Finanční výnosy	199
9.4.3 Mimořádné výnosy	200
9.5. ČASOVÉ ROZLIŠOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ (VÝDAJŮ A PŘÍJMŮ)	200
9.5.1 Náklady příštích období	202
9.5.2 Komplexní náklady příštích období	202
9.5.3 Výdaje příštích období	203
9.5.4 Výnosy příštích období	204
9.5.5 Příjmy příštích období	204
9.6. TVORBA A ČERPÁNÍ REZERV	205
9.6.1 Účtování o rezervách	207
9.6.2 Rezerva na opravy hmotného majetku	207
9.6.3 Rezerva na podnikatelská rizika v zemědělství	209
9.6.4 Rezerva na ztrátu z brakování slepic	210
9.7. TVORBA A ZÚČTOVÁNÍ OPRAVNÝCH POLOŽEK	211
9.7.1 Opravné položky k majetku	213
9.7.2 Opravná položka k nabytému majetku	214
9.8. TVORBA A ČERPÁNÍ OPRAVNÝCH POLOŽEK K POHLEDÁVKÁM	217
9.8.1 Třídění opravných položek k pohledávkám	217
9.8.2 Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnávacím řízení	218
9.8.3 Opravné položky na pohledávky za zahraničními dlužníky	219
9.8.4 Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994.	221
9.8.5 Tvorba opravné položky	223
9.9. KURZOVÉ ROZDÍLY	224
9.10. DAŇ Z PŘÍJMŮ	230

9.10.1 Výpočet a zúčtování daně z příjmů	230
9.10.2 Odložená daň	233
9.10.3 Příklad odloženého daňového závazku	235
9.10.4 Souhrnný příklad.....	242
9.10.5 Zúčtování daně z příjmů.....	245
9.11 PŘEVODOVÉ ÚČTY	246
10. VLASTNÍ JMĚNÍ	247
10.1 ZÁKLADNÍ JMĚNÍ	247
10.2 KAPITÁLOVÉ FONDY	248
10.3 FONDY TVOŘENÉ ZE ZISKU	249
10.4 ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU.....	249
10.4.1 Právní úprava rozdělování zisku	249
10.4.2 Účtování o rozdělení hospodářského výsledku.....	251
10.5 ÚČTOVÁNÍ O ZVÝŠENÍ ZÁKLADNÍHO JMĚNÍ Z VLASTNÍCH ZDROJŮ SPOLEČNOSTI	251
10.5.1 Účtování akciové společnosti o upisování nových akcií.....	252
10.5.2 Účtování akcionáře o upisování nových akcií.....	253
10.6 NEPENĚŽITÝ VKLAD DO AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI.....	253
10.6.1 Účtování o nepeněžitém vkladu do akciové společnosti	254
10.7 EMISNÍ ÁŽIO.....	255
10.7.1 Účtování o emisním ážiu (účetnictví a.s.)	257
10.8 OSTATNÍ KAPITÁLOVÉ FONDY (MIMO EMISNÍHO ÁŽIA)	257
10.8.1 Bezplatné převzetí majetku	257
10.9 DOTACE	258
10.9.1 Zásady poskytování dotací ze státního rozpočtu.....	258
10.9.2 Účtování o dotacích na pořízení investičního majetku a kapitálové dovybavení.....	260
10.9.3 Účtování o dotacích do provozu	261
10.9.4 Dotace z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu.....	261
10.9.5 Účtování o dotacích z Garančního fondu	262
10.10 FONDY TVOŘENÉ ZE ZISKU	263
10.10.1 Zákonný rezervní fond.....	263
10.10.2 Nedělitelný fond	264
10.11 ZTRÁTA PŘI UZAVÍRÁNÍ ÚČTŮ	264
10.11.1 Úhrada ztráty	265
10.12 SNÍŽENÍ ZÁKLADNÍHO JMĚNÍ	266
10.12.1 Snížení základního jmění při vystoupení společníka ze společnosti (resp. člena z družstva).....	267
10.12.2 Účtování o snížení základního jmění při výkupu vlastních akcií.....	268
10.13 UZAVÍRÁNÍ ÚČETNÍCH KNIH VE VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI (VOS) A KOMANDITNÍ SPOLEČNOSTI	269
10.14 ÚČET INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE	270
10.15 KONKURZ A VYROVNÁNÍ.....	271
10.15.1 Účtování při vyrovnání	271
10.15.2 Účtování při konkurzu.....	272
10.15.3 Účtování správce konkurzní podstaty.....	275
OBSAH.....	277